

BIZTOS KEZDET GYEREKHÁZAK ÉRTÉKELÉSE 2015

Lannert Judit, Gyenge Zsuzsanna
T-Tudok Zrt.

Kulcsszavak: kora gyermekkori nevelés; mérés-értékelés; Biztos Kezdet

A TÁMOP 5.2.1.-12/1 Gyerekesély program országos kiterjesztésének szakmai módszertani megalapozása és a program kísérése című kiemelt program keretén belül a T-Tudok arra vállalkozott, hogy a Biztos Kezdet Gyerekházak bevalását értékelje a gyerekek fejlődése és a szülőkre gyakorolt hatás szempontjából. Az értékelés vegyes módszertant használt, kvantitatív (online vizsgálat a gyermekházak vezetőivel, a dokrendszer adatszolgáltatói felületének vizsgálata) és kvalitatív (interjúk, megfigyelések és csoportos interjúk szülőkkel hat helyszínen) eszközöket egyaránt. Az iskolás gyermekektől eltérően a kisebb korosztályt csak speciális módon lehet megfigyelni és értékelni, az értékelés ezen a téren is újszerű megközelítést alkalmazott. Sor került egy olyan mérőeszköz kidolgozására, amely 22 és 36 hónap közötti gyermekek fejlődési állapotát méri. A kidolgozott mérőeszközt, egy pilot vizsgálat keretében, két településen próbáltuk ki hét 22–28 hónap közötti gyermek bevonásával. A projekt 2015. február 1. és április 20. között zajlott. Az eredmények azt mutatják, hogy szinte minden gyerekházban napi tevékenység a szabad játék és a szülővel való együttes játék, de még az online felmérés adatai alapján is viszonylag ritkábban fordul elő a szülők játéktanulása, mozgásfejlesztő kültéri eszközök használata és különböző anyagok megismertetése. A játék szervezési módjaival kapcsolatban a tapasztalat azt mutatja, hogy uralkodó a szabad játék, ugyan bekapcsolódik a felnőtt vagy a szülő, kialakul a spontán együttjátás, de a különböző tevékenységek fejlesztő hatásának erősítéséhez nincs elég tudatosság. A kvalitatív vizsgálat során elenyésző arányban fordult elő csoportos irányított fejlesztő játéktevékenység, ami nem kell, hogy egyszerre érintse valamennyi jelen lévő gyermeket, szülőt. A statisztikai elemzésekből kirajzolódott, hogy a gyermekek igen nagy egyéni különbségeket mutatnak a különböző fejlődési területeken. A korábbi kutatási eredményekkel ellentétben, a vizsgált gyermekek a gondolkodási képességek és a mozgásfejlődés területén mutatták a legnagyobb elmaradást, míg a szociális fejlődés és az érzelmi fejlődés területén igen magas pontszámot értek el. Korrelációelemzés alapján kirajzolódott, hogy a két területen nyújtott teljesítmény pozitívan korrelál azzal, hogy a gyermek mennyi ideje jár a Gyerekházba. Ez azt jelenti, hogy alacsony elemszám mellett is kimutatható a Gyerekházak pozitív hatása a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésére, ami a Biztos Kezdet program egyik alapvető célkitűzése.

A kutatást az EMET támogatta.